Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2021. gada 14. janvārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Publiski līgumi – Direktīva 2014/24/ES – 57. panta 6. punkts – Fakultatīvi izslēgšanas iemesli – Pasākumi, ko ekonomikas dalībnieks ir veicis, lai pierādītu savu uzticamību, neraugoties uz fakultatīvu izslēgšanas iemeslu – Ekonomikas dalībnieka pienākums pēc savas ierosmes iesniegt pierādījumus par šiem pasākumiem – Tieša iedarbība

Lietā C-387/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Raad van State* (Valsts padome, Beļģija) iesniedza ar 2019. gada 7. maija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 17. maijā, tiesvedībā

RTS infra BVBA,

Aannemingsbedrijf Norré-Behaegel BVBA

pret

Vlaams Gewest,

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Vilars [*M. Vilaras*], tiesneši N. Pisarra [*N. Piçarra*], D. Švābi [*D. Šváby*] (referents), S. Rodins [*S. Rodin*] un K Jirimēe [*K. Jürimäe*],

ģenerāladvokāts: M. Kamposs Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *RTS infra BVBA* un *Aannemingsbedrijf Norré-Behaegel BVBA* vārdā – *J. Goethals*, *advocaat*,

– Beļģijas valdības vārdā – *J.-C. Halleux*, kā arī *L. Van den Broeck* un *C. Pochet*, pārstāvji, kuriem palīdz *F. Judo* un *N. Goethals*, *advocaten*,

– Igaunijas valdības vārdā – *N. Grünberg*, pārstāve,

– Ungārijas valdības vārdā – *M. Z. Fehér*, pārstāvis,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

– Austrijas valdības vārdā – *J. Schmoll* un *M. Fruhmann*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *L. Haasbeek* un *P. Ondrůšek*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2020. gada 17. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 57. panta 4., 6. un 7. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV 2014, L 94, 65. lpp.), kas grozīta ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2015/2170 (2015. gada 24. novembris) (OV 2015, L 307, 5. lpp.) (turpmāk tekstā – "Direktīva 2014/24").

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *RTS infra BVBA* un *Aannemingsbedrijf Norré-Behaegel BVBA* un *Vlaams Gewest* (Flandrijas reģions, Beļģija) par pēdējā minētā lēmumu izslēgt šīs abas sabiedrības no publiskā iepirkuma procedūras.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2014/24

3 Direktīvas 2014/24 102. apsvērumā ir noteikts:

"[..] būtu jāpieļauj iespēja ekonomikas dalībniekiem pieņemt atbilstības pasākumus, kuru mērķis ir izlabot kāda noziedzīga nodarījuma vai pārkāpuma sekas un efektīvi novērst neatbilstīgās rīcības turpmāku atkārtošanos. Minētie pasākumi jo īpaši varētu būt ar personālu un organizāciju saistīti pasākumi, piemēram, visu saikņu saraušana ar personām vai organizācijām, kas ir iesaistītas neatbilstīgajā rīcībā, atbilstīgi personāla reorganizācijas pasākumi, ziņojumu sniegšanas un kontroles sistēmu ieviešana, iekšējās revīzijas struktūras izveide, lai uzraudzītu atbilstību, un iekšējo atbildības un kompensācijas noteikumu pieņemšana. Ja šādi pasākumi nodrošina pietiekamas garantijas, attiecīgais ekonomikas dalībnieks vairs nebūtu jāizslēdz tikai minēto iemeslu dēļ. Ekonomikas dalībniekiem vajadzētu būt iespējai lūgt, lai tiktu izskatīti atbilstības pasākumi, kas veikti ar mērķi potenciāli piedalīties iepirkuma procedūrā. Tomēr dalībvalstīm būtu jāļauj pašām noteikt precīzus procesuālos un materiālos nosacījumus, kas piemērojami šādos gadījumos. Tām jo īpaši vajadzētu būt brīvai izvēlei lemt, vai atļaut, lai attiecīgos novērtējumus veic atsevišķas līgumslēdzējas iestādes, vai minēto uzdevumu uzticēt citām iestādēm centralizētā vai decentralizētā līmenī."

4 Šīs direktīvas 18. panta "Iepirkuma principi" 1. punktā ir paredzēts:

"Līgumslēdzējas iestādes nodrošina vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret visiem ekonomikas dalībniekiem un rīkojas pārredzami un samērīgi.

[..]"

5 Minētās direktīvas 57. panta "Izslēgšanas iemesli" 4.–7. punktā ir noteikts:

"4. Līgumslēdzējas iestādes no dalības iepirkuma procedūrā var izslēgt vai dalībvalstis var tām prasīt izslēgt ikvienu ekonomikas dalībnieku, kas nonācis jebkurā no šādām situācijām:

[..]

c) ja līgumslēdzēja iestāde ar atbilstošiem līdzekļiem var pierādīt, ka ekonomikas dalībnieks ir vainīgs kādā ar profesionālo darbību saistītā smagā pārkāpumā, kas liek apšaubīt šā ekonomikas dalībnieka godprātību;

[..]

g) ja ekonomikas dalībnieks ir pieļāvis būtiskus vai pastāvīgus trūkumus saistībā ar kādas būtiskas prasības izpildi saskaņā ar iepriekšēju publisku līgumu, iepriekšēju līgumu ar līgumslēdzēju vai iepriekšēju koncesiju līgumu, kas noveda pie šāda iepriekšēja līguma priekšlaicīgas izbeigšanas, zaudējumu atlīdzināšanas vai citām līdzīgām sankcijām;

h) ja ekonomikas dalībnieks bijis vainīgs tādas informācijas nopietnā sagrozīšanā, kas jāsniedz, lai pārbaudītu, vai nepastāv izslēgšanas iemesli un ir izpildīti atlases kritēriji, nav atklājis šādu informāciju vai nespēj iesniegt apliecinošus dokumentus, kas vajadzīgi saskaņā ar 59. pantu; [..]

[..].

5. [..]

Līgumslēdzējas iestādes jebkurā procedūras brīdī var izslēgt vai dalībvalstis var tām prasīt izslēgt ekonomikas dalībnieku, ja izrādās, ka šis ekonomikas dalībnieks sakarā ar darbībām vai bezdarbību pirms procedūras vai tās laikā ir nonācis kādā no 4. punktā minētajām situācijām.

6. Ikviens ekonomikas dalībnieks, kas nonācis kādā no 1. un 4. punktā minētajām situācijām, var iesniegt pierādījumus, ka šā ekonomikas dalībnieka veiktie pasākumi ir pietiekami, lai pierādītu savu uzticamību, neraugoties uz to, ka pastāv atbilstīgs izslēgšanas iemesls. Ja šādus pierādījumus uzskata par pietiekamiem, attiecīgo ekonomikas dalībnieku neizslēdz no iepirkuma procedūras.

Šajā nolūkā ekonomikas dalībnieks pierāda, ka viņš ir samaksājis vai apņēmies samaksāt kompensāciju attiecībā uz jebkādu kaitējumu, ko radījis noziedzīgais nodarījums vai pārkāpums, ir pilnībā izskaidrojis attiecīgos faktus un apstākļus, aktīvi sadarbojoties ar izmeklēšanas iestādēm, un ir veicis konkrētus un atbilstīgus tehniskus, organizatoriskus un ar personālu saistītus pasākumus, lai novērstu jaunus noziedzīgos nodarījumus vai pārkāpumus.

Ekonomikas dalībnieku veiktie pasākumi tiek izvērtēti, ņemot vērā noziedzīgā nodarījuma vai pārkāpuma smagumu un konkrētos apstākļus. Ja tiek uzskatīts, ka šie pasākumi ir nepietiekami, ekonomikas dalībnieks saņem paziņojumu par minētā lēmuma iemesliem.

Ekonomikas dalībniekam, kas ar galīgu spriedumu izslēgts no dalības iepirkuma vai koncesijas piešķiršanas procedūrās, izslēgšanas laikposmā, kas izriet no šāda sprieduma, nav tiesību izmantot šajā punktā paredzēto iespēju dalībvalstīs, kurās šis spriedums ir spēkā.

7. Dalībvalstis saskaņā ar normatīvajiem vai administratīvajiem aktiem un ievērojot Savienības tiesību aktus nosaka šā panta īstenošanas nosacījumus. Tās jo īpaši nosaka maksimālo izslēgšanas laikposmu, ja ekonomikas dalībnieks neveic 6. punktā norādītos pasākumus, lai pierādītu savu uzticamību. Ja

izslēgšanas laikposms nav noteikts ar galīgu spriedumu, tas nepārsniedz piecus gadus no dienas, kad notikusi notiesāšana ar galīgu spriedumu 1. punktā minētajos gadījumos, un trīs gadus no attiecīgā notikuma dienas 4. punktā minētajos gadījumos."

6 Šīs pašas direktīvas 59. panta "Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments" 1. un 2. punktā ir paredzēts:

"1. Dalības pieteikumu vai piedāvājumu iesniegšanas laikā līgumslēdzējas iestādes pieņem Eiropas vienoto iepirkuma procedūras dokumentu (*ESPD*) ar ietvertu atjauninātu pašdeklarāciju, kas kalpo par sākotnēju pierādījumu publiskā sektora iestāžu vai trešo personu izdotu sertifikātu vietā un apliecina, ka attiecīgais ekonomikas dalībnieks atbilst jebkuram no šādiem nosacījumiem:

a) tas nav nonācis kādā no 57. pantā minētajām situācijām, kuru dēļ ekonomikas dalībniekus izslēdz vai var izslēgt;

[..].

ESPD ietver ekonomikas dalībnieka oficiālu paziņojumu, ka attiecīgais izslēgšanas iemesls nepastāv un/vai ka ir izpildīts attiecīgais atlases kritērijs, un tajā sniedz atbilstīgu informāciju, ko prasa līgumslēdzēja iestāde. *ESPD* arī norāda publiskā sektora iestādi vai trešo personu, kas atbildīga par apliecinošo dokumentu sagatavošanu, un iekļauj oficiālu paziņojumu par to, ka ekonomikas dalībnieks spēs pēc pieprasījuma un bez kavēšanās iesniegt minētos apliecinošos dokumentus.

[..]

2. *ESPD* sagatavo, izmantojot standarta veidlapas paraugus. Komisija sagatavo minēto standarta veidlapu ar īstenošanas aktiem. [..]"

7 Direktīvas 2014/24 69. panta "Nepamatoti lēti piedāvājumi" 1. punktā ir noteikts:

"Ja piedāvājumi attiecībā uz būvdarbiem, piegādēm vai pakalpojumiem šķiet nepamatoti lēti, līgumslēdzēja iestāde prasa, lai ekonomikas dalībnieki paskaidrotu cenu vai izmaksas, kas norādītas piedāvājumā."

8 Direktīvas 2014/24 90. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2016. gada 18. aprīlim izpildītu šīs direktīvas prasības, savukārt minētās direktīvas 91. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka no 2016. gada 18. aprīļa atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV 2004, L 134, 114. lpp.).

Īstenošanas regula (ES) 2016/7

9 Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2016/7 (2016. gada 5. janvāris), ar ko nosaka standarta veidlapu Eiropas vienotajam iepirkuma procedūras dokumentam (OV 2016, L 3, 16. lpp.), 2. pielikuma III daļas C punktā tostarp ir ietvertas šādas divas rubrikas:

"[..]	[..]
Vai ekonomikas dalībnieks ir atzīts par vainīgu smaga profesionālās darbības pārkāpuma izdarīšanā [..]? Ja "jā", lūdzu, sniedziet plašāku informāciju:	[ ] Jā [ ] Nē [.....] Ja "jā", vai ekonomikas dalībnieks ir veicis reabilitējošus pasākumus? [ ] Jā [ ] Nē Ja "jā", lūdzu, aprakstiet veiktos pasākumus: [.....]
[..]	[..]
Vai iepriekš ar ekonomikas dalībnieku pirms termiņa ir ticis izbeigts publiskais līgums, līgums ar līgumslēdzēju vai koncesijas līgums un vai saistībā ar šādu iepriekšēju līgumu ir bijusi iesniegta zaudējumu atlīdzināšanas prasība vai piemērotas jebkādas citas līdzvērtīgas sankcijas? Ja "jā", lūdzu, sniedziet plašāku informāciju:	[ ] Jā [ ] Nē [.....] Ja "jā", vai ekonomikas dalībnieks ir veicis reabilitējošus pasākumus? [ ] Jā [ ] Nē Ja "jā", lūdzu, aprakstiet veiktos pasākumus: [.....]
[..]	[..]"

Beļģijas tiesības

10 Karaļa 2011. gada 15. jūlija Dekrēta par publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu klasiskajās nozarēs (*Belgisch Staatsblad*, 2011. gada 9. augusts, 44862. lpp.), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā, 61. panta 2. punkta 4. apakšpunktā ir noteikts:

"Saskaņā ar [2006. gada 15. jūnija] Likuma [par publiskajiem iepirkumiem un dažiem būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumiem] (*Belgisch Staatsblad*, 2007. gada 15. februāris, 7355. lpp.) 20. pantu no procedūras jebkurā brīdī var izslēgt kandidātu vai pretendentu:

[..]

4° kurš bijis vainojams smagā profesionālās darbības pārkāpumā;

[..]."

11 2016. gada 17. jūnija Likuma par publiskajiem līgumiem (*Belgisch Staatsblad*, 2016. gada 14. jūlijs, 44219. lpp.), kas stājies spēkā 2017. gada 30. jūnijā (turpmāk tekstā – "2016. gada 17. jūnija likums"), 70. pantā ir paredzēts:

"Ikviens kandidāts vai pretendents, kam radusies kāda no 67. vai 69. pantā minētajām situācijām, var iesniegt pierādījumus, ka tā veiktie pasākumi ir pietiekami, lai pierādītu tā uzticamību, lai gan pastāv atbilstīgs izslēgšanas iemesls. Ja līgumslēdzēja iestāde šādus pierādījumus uzskata par pietiekamiem, attiecīgo kandidātu vai pretendentu neizslēdz no iepirkuma procedūras.

Šajā nolūkā ekonomikas dalībnieks pierāda, ka viņš ir samaksājis vai apņēmies samaksāt kompensāciju attiecībā uz jebkādu kaitējumu, ko radījis noziedzīgais nodarījums vai pārkāpums, ir pilnībā izskaidrojis attiecīgos faktus un apstākļus, aktīvi sadarbojoties ar izmeklēšanas iestādēm, un ir veicis konkrētus un atbilstīgus tehniskus, organizatoriskus un ar personālu saistītus pasākumus, lai novērstu jaunus noziedzīgos nodarījumus vai pārkāpumus."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

12 Ar paziņojumu par publisko līgumu, kas 2016. gada 11. maijā publicēts *Bulletin der Aanbestedingen* (Publisko iepirkumu biļetens) un 2016. gada 13. maijā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, *Agentschap Wegen en Verkeer van het Vlaamse gewest* (Flāmu ūdensceļu un satiksmes dienesta) *afdeling Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen* (Dienvidflandrijas reģiona Ceļu un satiksmes aģentūra, Beļģija) izsludināja būvdarbu publiskā iepirkuma procedūru saistībā ar *Nieuwe Steenweg* (N60) ceļa savienojuma un E17 piebraukšanas un izbraukšanas pievedceļu Depintē (*De Pinte*) renovāciju. Paziņojumā par līgumu tostarp tika atgādināti izslēgšanas pamati, kuri paredzēti Karaļa 2011. gada 15. jūlija Dekrēta par publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu klasiskajās nozarēs 61. panta 1. un 2. punktā, redakcijā, kas piemērojama pamatlietā, un starp kuriem ir "smagi pārkāpumi saistībā ar profesionālo darbību".

13 Pēc tam, kad tika iesniegti seši piedāvājumi, tostarp prasītāju pamatlietā piedāvājums, Flandrijas reģions ar 2016. gada 13. oktobra lēmumu izslēdza pēdējās minētās no dalības publiskajā iepirkumā un piešķīra to uzņēmumam, kurš bija iesniedzis lētāko atbilstošo piedāvājumu.

14 Flandrijas reģions prasītāju pamatlietā izslēgšanu pamatoja ar to, ka, izpildot agrākus līgumus, kurus bija piešķīrusi tā pati līgumslēdzēja iestāde kā pamatlietā, tās bija izdarījušas "smagus pārkāpumus saistībā ar profesionālo darbību", par kuriem lielākajai daļai bija piemērots sods un kuri attiecās uz svarīgiem aspektiem tā līguma izpildē, attiecībā uz kuru tās ir iesniegušas savus piedāvājumus. Šajā kontekstā Flandrijas reģions uzskatīja, ka prasītāju pamatlietā būtiskie un atkārtotie līguma pārkāpumi rada šaubas un neskaidrības par to spēju nodrošināt pareizu jaunā līguma izpildi.

15 Prasītājas pamatlietā vērsās iesniedzējtiesā, lūdzot atcelt 2016. gada 13. oktobra lēmumu. Šajā ziņā tās apgalvo, ka, pirms tās tika noraidītas apgalvoto smago pārkāpumu saistībā ar profesionālo darbību dēļ, tām bija jābūt iespējai aizstāvēties šajā jautājumā un pierādīt, ka tās šo pārkāpumu sekas ir novērsušas ar atbilstošiem korekcijas pasākumiem, kā tas ir paredzēts Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punktā, kuram esot tieša iedarbība.

16 Līgumslēdzēja iestāde apstrīd šīs tiesību normas tiešo iedarbību. Turklāt tā uzsver, ka, lai gan šī norma stājās spēkā tikai 2017. gada 30. jūnijā, proti, pēc 2016. gada 13. oktobra lēmuma pieņemšanas, 2016. gada 17. jūnija likuma 70. pantā ir tieši paredzēts, ka attiecīgajam ekonomikas dalībniekam pēc savas ierosmes ir jāpaziņo par veiktajiem korekcijas pasākumiem. Tā kā Direktīvā 2014/24 nav paredzēta neviena tiesību norma attiecībā uz brīdi un veidu, kādā ir jāsniedz pierādījumi par veiktajiem korekcijas pasākumiem, līgumslēdzēja iestāde šādos apstākļos vēlas atsaukties uz 2016. gada 17. jūnija likuma 70. pantu.

17 Lai varētu novērtēt tajā celtās prasības pamatotību, iesniedzējtiesa jautā, vai Direktīvas 2014/24 57. panta 4., 6. un 7. punktam ir pretrunā tas, ka ekonomikas dalībnieks var tikt izslēgts no iepirkuma procedūras nopietna pārkāpuma saistībā ar profesionālo darbību dēļ, iepriekš neuzaicinot to līgumslēdzējai iestādei vai iepirkuma procedūras dokumentos sniegt pierādījumus, ka, neraugoties uz šo pārkāpumu, tas paliek uzticams.

18 Iesniedzējtiesa norāda, ka, ciktāl saistībā ar attiecīgo pretendentu minētā smagā pārkāpuma saistībā ar profesionālo darbību kvalifikācija ir atkarīga no līgumslēdzējas iestādes rīcības brīvības, tā pretendentam var izrādīties maz paredzama. Turklāt šī tiesa uzskata, ka ekonomikas dalībnieki

attiecībā pret sevi nevēloties īstenot pašapsūdzības formu, uzskaitot pārkāpumus, kurus līgumslēdzēja iestāde, iespējams, varētu kvalificēt kā "smagus pārkāpumus". Tādējādi uz sacīkstes principu balstītas procedūras nodrošināšana varētu veicināt konkurenci līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procesā. Tomēr iesniedzējtiesa uzsver – tas, ka ekonomikas dalībniekam tiek atstāta ierosme iesniegt pierādījumus par veiktajiem korekcijas pasākumiem, radītu lielāku pārskatāmību, vēl jo vairāk tāpēc, ka šis ekonomikas dalībnieks, ņemot vērā maksimālo izslēgšanas ilgumu, zina, cik ilgi tam pēc savas ierosmes ir jānorāda korekcijas pasākumi.

19 Ja atbilde uz šo pirmo jautājumu ir apstiprinoša, iesniedzējtiesa vēlas arī noskaidrot, vai iepriekš minētajām Direktīvas 2014/24 tiesību normām ir tieša iedarbība. It īpaši tā jautā, vai var uzskatīt, ka atsevišķi šo tiesību normu elementi paškorekcijas jomā ir minimālās garantijas, kas ļauj tās kvalificēt kā "pietiekami precīzas un beznosacījuma", lai tām piešķirtu tiešu iedarbību.

20 Šajos apstākļos *Raad van State* (Valsts padome, Beļģija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [Direktīvas 2014/24] 57. panta 4. punkta c) un g) apakšpunkts, lasot kopsakarā ar 6. un 7. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek pieļauta tāda piemērošana, saskaņā ar kuru ekonomikas dalībniekam pēc savas ierosmes ir jāsniedz pierādījumi par pasākumiem, ko tas ir veicis, lai pierādītu savu uzticamību?

2. Ja tas tā ir, vai šādi interpretētās [Direktīvas 2014/24] 57. panta 4. punkta c) un g) apakšpunkta tiesību normas, lasot kopsakarā ar 6. un 7. punkta tiesību normām, ir tieši piemērojamas?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievadapsvērumi

21 Vispirms ir jānorāda, ka, ņemot vērā, ka Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punkta normas, kuru interpretācija tiek lūgta, neatbilst nevienai tiesību normai Savienības tiesiskajā regulējumā, kas piemērojams publiskā iepirkuma jomā līdz šīs direktīvas pieņemšanas un spēkā stāšanās brīdim, uzdotie prejudiciālie jautājumi var būt nozīmīgi tikai tad, ja minētā direktīva būtu piemērojama pamatlietā aplūkotajai situācijai. Iesniedzējtiesa uzskata, ka tas tā ir tādēļ, ka paziņojuma par līgumu publicēšana 2016. gada 11. un 13. maijā notika pēc 2016. gada 18. aprīļa, kas ir datums, kurā saskaņā ar Direktīvas 2014/24 90. un 91. pantu, pirmkārt, dalībvalstīm bija jābūt transponējušām šo direktīvu un, otrkārt, ar to tika atcelta Direktīva 2004/18.

22 Tomēr no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka pirms šī paziņojuma par līgumu bija iepriekšējs informatīvs paziņojums, kas tika publicēts 2015. gada 17. oktobrī – dienā, kad vēl bija piemērojama Direktīva 2004/18.

23 Šajā sakarā no pastāvīgās judikatūras izriet, ka piemērojamā direktīva principā ir tā, kura ir spēkā brīdī, kad līgumslēdzēja iestāde izvēlas, kāda veida procedūru tā īstenos, un galīgi izlemj jautājumu par to, vai pastāv pienākums veikt iepriekšēju konkursa izsludināšanu publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai. Savukārt direktīvas, kuras transponēšanas termiņš ir beidzies pēc šī datuma, tiesību normas nav piemērojamas (spriedums, 2019. gada 27. novembris, *Tedeschi* un *Consorzio Stabile Istant Service*, C-402/18, EU:C:2019:1023, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

24 Šajā gadījumā, ņemot vērā, ka iepriekšējais informatīvs paziņojums tika publicēts pirms Direktīvas 2014/24 transponēšanai noteiktā termiņa, bet paziņojums par līgumu tika publicēts datumā pēc šīs direktīvas pieņemšanas, iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, kurā datumā līgumslēdzēja iestāde ir

izvēlējusies tāda veida procedūru, kuru tā plāno ievērot, un galīgi izlēmusi jautājumu par to, vai pastāv pienākums veikt iepriekšēju konkursa izsludināšanu pamatlietā aplūkotā publiskā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai.

Par pirmo jautājumu

25 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda dalībvalsts prakse, saskaņā ar kuru attiecīgajam ekonomikas dalībniekam, iesniedzot savu dalības pieteikumu vai piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā, ir pienākums spontāni iesniegt pierādījumus par korekcijas pasākumiem, kas veikti, lai pierādītu tā uzticamību, lai gan attiecībā uz to pastāv šīs direktīvas 57. panta 4. punktā paredzētais fakultatīvais izslēgšanas iemesls, jo šāds pienākums neizriet ne no piemērojamā valsts tiesiskā regulējuma, ne no iepirkuma procedūras dokumentiem.

26 Šajā ziņā ir jāatgādina, pirmkārt, ka saskaņā ar Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punktu ikviens ekonomikas dalībnieks, uz kuru attiecas kāds no šīs direktīvas 57. panta 4. punktā minētajiem fakultatīvajiem izslēgšanas iemesliem, var iesniegt pierādījumus, lai apliecinātu, ka tā veiktie pasākumi ir pietiekami, lai pierādītu savu uzticamību, precizējot, ka tad, ja šie pierādījumi tiek uzskatīti par pietiekamiem, attiecīgais ekonomikas dalībnieks nevar tikt izslēgts no publiskā iepirkuma procedūras šāda iemesla dēļ. Tādējādi ar šo tiesību normu ir ieviests korekcijas pasākumu (*self-cleaning*) mehānisms, šajā ziņā piešķirot ekonomikas dalībniekam tiesības, kuras dalībvalstīm ir jāgarantē, transponējot minēto direktīvu, ievērojot šajā direktīvā paredzētos nosacījumus (attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu (OV 2014, L 94, 1. lpp.) 38. panta 9. punktu, kas ir identisks Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punktam, pēc analoģijas skat. spriedumu, 2020. gada 11. jūnijs, *Vert Marine*, C-472/19, EU:C:2020:468, 16. un 17. punkts).

27 Jānorāda, ka ne Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punkta tekstā, ne šīs direktīvas 102. apsvērumā nav precizēts, ne kādā veidā, ne kādā iepirkuma procedūras posmā var tikt sniegti pierādījumi par korekcijas pasākumiem.

28 Šādos apstākļos ir jānorāda, ka, ņemot vērā vienīgi Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punkta formulējumu, ekonomikas dalībniekiem atstātā iespēja iesniegt pierādījumus par veiktajiem korekcijas pasākumiem var tikt īstenota gan pēc savas ierosmes, gan pēc līgumslēdzējas iestādes ierosmes, tāpat kā tā var notikt gan dalības pieteikuma vai piedāvājuma iesniegšanas brīdī, gan vēlākā procedūras stadijā.

29 Šo interpretāciju apstiprina Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punkta pamatā esošais mērķis. Proti, paredzot, ka jebkuram ekonomikas dalībniekiem ir jābūt iespējai iesniegt pierādījumus par korekcijas pasākumiem, šīs tiesību normas mērķis ir uzsvērt ekonomikas dalībnieka nozīmīgumu, kā arī nodrošināt objektīvu ekonomiskās darbības novērtējumu un efektīvu konkurenci (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2020. gada 11. jūnijs, *Vert Marine*, C-472/19, EU:C:2020:468, 22. punkts). Šis mērķis var tikt sasniegts, ja kādā procedūras stadijā pirms lēmuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu pieņemšanas tiek iesniegti korekcijas pasākumi, jo galvenais ir tas, ka ekonomikas dalībniekam ir iespēja izmantot un pārbaudīt pasākumus, kas, viņaprāt, ļauj novērst ar viņu saistītu izslēgšanas iemeslu.

30 Šo interpretāciju apstiprina arī konteksts, kurā iekļaujas Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punkts. Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar šīs direktīvas 57. panta 7. punktu šī panta un līdz ar to tā 6. punkta piemērošanas nosacījumi ir jānosaka dalībvalstīm, ievērojot Savienības tiesības. Atbilstoši rīcības brīvībai, kas tām ir, nosakot minētās direktīvas 57. panta 6. punktā paredzētos procesuālos noteikumus (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2020. gada 11. jūnijs, *Vert Marine*, C-472/19, EU:C:2020:468, 23. punkts), dalībvalstis var paredzēt, ka attiecīgajam ekonomikas dalībniekam, iesniedzot savu dalības

pieteikumu vai piedāvājumu, spontāni ir jāsniedz pierādījumi par korekcijas pasākumiem, tāpat kā tās var arī paredzēt, ka šādus pierādījumus var iesniegt pēc tam, kad līgumslēdzēja iestāde ir formāli lūgusi to darīt vēlākā procedūras stadijā.

31 Šī dalībvalstu rīcības brīvība tomēr neskar Direktīvas 2014/24 tiesību normas, kurās šiem dalībniekiem ir paredzēta iespēja spontāni iesniegt pierādījumus par korekcijas pasākumiem, tiklīdz ir iesniegts pieteikums dalībai publiskā iepirkuma vai piedāvājuma iesniegšanas procedūrā. Kā secinājumu 49. punktā būtībā ir norādījis ģenerāladvokāts, Direktīvas 2014/24 59. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka līgumslēdzējām iestādēm, kad tiek iesniegti šādi pieteikumi vai piedāvājumi, ir jāpieņem *ESPD* – dokuments, ar kuru ekonomikas dalībnieks ar goda vārdu paziņo, ka uz viņu attiecas izslēgšanas iemesls un ka tas ir veicis paškorekcijas pasākumus, – ar nosacījumu, ka tiks veiktas turpmākas pārbaudes.

32 Tādējādi Direktīvas 2014/24 59. pantā ietvertajām tiesību normām par *ESPD* nav pretrunā tas, ka dalībvalstis atbilstoši šī sprieduma 30. punktā atgādinātajai rīcības brīvībai nolemj atstāt līgumslēdzējai iestādei ierosmi pieprasīt pierādījumus par korekcijas pasākumiem pēc dalības pieteikuma vai piedāvājuma iesniegšanas, pat ja dalības pieteikumam vai piedāvājumam ir pievienots *ESPD*.

33 No Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punkta gramatiskās, teleoloģiskās un sistēmiskās interpretācijas, kāda tā izriet no šī sprieduma 27.–30. punkta, izriet, ka šai tiesību normai nav pretrunā ne tas, ka attiecīgais ekonomikas dalībnieks pierādījumus par korekcijas pasākumiem sniedz pats pēc savas ierosmes vai pēc līgumslēdzējas iestādes skaidra lūguma, ne arī tas, ka tie tiek iesniegti, iesniedzot dalības pieteikumu vai piedāvājumu iepirkuma procedūras vēlākā posmā.

34 Otrkārt, jāprecizē, kā izriet no Direktīvas 2014/24 57. panta 7. punkta, ka dalībvalstīm, nosakot šī 57. panta piemērošanas nosacījumus, ir jāievēro Savienības tiesības. It īpaši tām ir jāievēro ne tikai Direktīvas 2014/24 18. pantā minētie iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas principi, tostarp vienlīdzīgas attieksmes, pārskatāmības un samērīguma principi, bet arī tiesību uz aizstāvību ievērošanas princips, kas kā Savienības tiesību pamatprincips, kura neatņemama sastāvdaļa ir tiesības tikt uzklausītam jebkurā procedūrā, ir piemērojams, ja administrācija ierosina pieņemt šai personai nelabvēlīgu aktu, tādu kā izslēgšanas lēmums, kas pieņemts līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā (spriedums, 2017. gada 20. decembris, *Prequ' Italia*, C-276/16, EU:C:2017:1010, 45. un 46. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

35 Šādos apstākļos vispirms ir jāatgādina, ka, pirmkārt, saskaņā ar pārskatāmības principu visiem līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras nosacījumiem un noteikumiem paziņojumā par publisko līgumu vai iepirkuma procedūras specifikācijās ir jābūt formulētiem skaidri, precīzi un nepārprotami tā, lai visi pietiekami informēti un samērā rūpīgi ekonomikas dalībnieki varētu saprast to precīzo piemērojamību un tos interpretēt vienādi (spriedums, 2016. gada 14. decembris, *Connexxion Taxi Services*, C-171/15, EU:C:2016:948, 40. punkts un tajā minētā judikatūra). Otrkārt, vienlīdzīgas attieksmes princips pieprasa, lai visiem kādā publiskajā iepirkumā ieinteresētajiem ekonomikas dalībniekiem būtu vienlīdzīgas iespējas savu piedāvājumu izteikšanā un lai tie varētu skaidri zināt procedūras ierobežojumus un būt pārliecināti, ka visiem konkurentiem patiešām tiek izvirzītas vienas un tās pašas prasības (spriedums, 2016. gada 14. decembris, *Connexxion Taxi Services*, C-171/15, EU:C:2016:948, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 No tā izriet, ka tad, ja dalībvalsts paredz, ka ekonomikas dalībnieks dalības vai piedāvājuma iesniegšanas brīdī pierādījumus par korekcijas pasākumiem var iesniegt tikai pēc savas ierosmes, nedodot iespēju šim ekonomikas dalībniekam iesniegt šādus pierādījumus vēlākā procedūras stadijā, pārskatāmības un vienlīdzīgas attieksmes principi, kā ģenerāladvokāts būtībā ir norādījis secinājumu 66. un 67. punktā, prasa, lai šie ekonomikas dalībnieki būtu iepriekš atklāti skaidri, precīzi un nepārprotami informēti par šāda pienākuma esamību, ka šī informācija tieši izriet no iepirkuma procedūras dokumentācijas vai no šajos dokumentos esošajām atsaucēm uz atbilstošo valsts tiesisko regulējumu.

37 Turklāt tiesības tikt uzklausītam nozīmē, kā secinājumu 90. un 91. punktā būtībā ir norādījis ģenerāladvokāts, ka šiem uzņēmējiem, lai tie varētu lietderīgi un efektīvi paust savu viedokli šajā pieteikumā vai piedāvājumā, pašiem par sevi ir jāspēj identificēt izslēgšanas iemeslus, kurus līgumslēdzēja iestāde var pret tiem izvirzīt, ņemot vērā informāciju, kas ietverta iepirkuma procedūras dokumentos un valsts tiesiskajā regulējumā šajā jautājumā.

38 Visbeidzot, ciktāl tas nav nepamatots šķērslis korekcijas pasākumu sistēmas īstenošanai, ekonomikas dalībnieku pienākums spontāni iesniegt pierādījumus par korekcijas pasākumiem to dalības pieteikumā vai piedāvājumā, ja tas tiek īstenots saskaņā ar šī sprieduma 36. un 37. punktā atgādinātajiem nosacījumiem, atbilst samērīguma principam, saskaņā ar kuru noteikumiem, ko dalībvalstis vai līgumslēdzējas iestādes nosaka, īstenojot tādus pašus nosacījumus, kādi ir paredzēti Direktīvā 2014/24 un kādi ir paredzēti, lai pieņemtu šīs direktīvas 57. panta piemērošanas nosacījumus, nevar pārsniegt to, kas nepieciešams, lai sasniegtu šajā pašā direktīvā paredzētos mērķus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 30. janvāris, *Tim*, C-395/18, EU:C:2020:58, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

39 Šajā gadījumā ir jānorāda, kā to ir minējusi iesniedzējtiesa, ka, lai gan Beļģijas Karaliste savās valsts tiesībās ar 2016. gada 17. jūnija likuma 70. pantu ir transponējusi Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punktu, precizējot, ka pierādījumi par korekcijas pasākumiem ir jāsniedz pēc ekonomikas dalībnieka ierosmes, šis likums nebija stājies spēkā nedz paziņojuma par līgumu publicēšanas datumā, nedz pat brīdī, kad tika iesniegts prasītāju pamatlietā piedāvājums. Turklāt no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka, atgādinot tajā laikā spēkā esošajā valsts tiesiskajā regulējumā paredzētos izslēgšanas iemeslus, iepirkuma procedūras dokumentos nebija skaidri norādīts, ka attiecīgajam ekonomikas dalībniekam šāds pierādījums būtu jāsniedz spontāni.

40 Šādos apstākļos un neskarot prasītāju pamatlietā pienākumu saskaņā ar pārskatāmības un lojalitātes prasībām informēt līgumslēdzēju iestādi par smagiem pārkāpumiem saistībā ar profesionālo darbību, kurus tās bija pieļāvušas, izpildot vienas un tās pašas līgumslēdzējas iestādes agrāk piešķirtos līgumus, šīs prasītājas, pamatojoties vienīgi uz Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punktu, varēja saprātīgi gaidīt, ka līgumslēdzēja iestāde tās vēlāk aicinās iesniegt pierādījumus par korekcijas pasākumiem, lai novērstu jebkādu fakultatīvās izslēgšanas iemeslu, kuru šī iestāde varētu izvirzīt.

41 Tāpat no 2019. gada 3. oktobra sprieduma *Delta Antrepriză de Construcții și Montaj 93* (C-267/18, EU:C:2019:826) 34.–37. punkta, kuros ir atsauce uz tādiem valsts tiesību aktiem, kuros nav precizēts ne tas, vai ekonomikas dalībniekam ir vai nav spontāni jāsniedz pierādījumi par korekcijas pasākumiem, ne arī – kādā procedūras stadijā tas ir jādara, izriet, ka, lai gan ekonomikas dalībniekiem ir jāinformē līgumslēdzēja iestāde, iesniedzot to dalības pieteikumu vai piedāvājumu, par iepriekšēja līguma laušanu smaga pārkāpuma dēļ, līgumslēdzējai iestādei, kad tā konstatē izslēgšanas iemeslu saistībā ar šādu laušanu vai informācijas nesniegšanu saistībā ar šādu laušanu, tomēr ir jāsniedz ekonomikas dalībniekiem iespēja sniegt pierādījumus par īstenotajiem korekcijas pasākumiem.

42 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda prakse, saskaņā ar kuru ekonomikas dalībniekam, iesniedzot dalības pieteikumu vai piedāvājumu, ir pienākums spontāni iesniegt pierādījumus par korekcijas pasākumiem, kas veikti, lai pierādītu tā uzticamību, lai gan attiecībā uz to pastāv fakultatīvs izslēgšanas iemesls, kas paredzēts šīs direktīvas 57. panta 4. punktā, ja šāds pienākums neizriet ne no piemērojamā valsts tiesiskā regulējuma, ne no iepirkuma procedūras dokumentiem. Savukārt minētās direktīvas 57. panta 6. punkts pieļauj šādu pienākumu, ja piemērojamā valsts tiesiskajā regulējumā tas ir skaidri, precīzi un nepārprotami paredzēts un ekonomikas dalībniekam ir darīts zināms, izmantojot iepirkuma procedūras dokumentus.

Par otro jautājumu

43 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir tieša iedarbība.

44 Šajā ziņā no pastāvīgās judikatūras izriet, ka visos gadījumos, kad direktīvas tiesību normas pēc to satura ir bez nosacījumiem un pietiekami precīzas, privātpersonām ir tiesības uz tiem atsaukties valsts tiesās pret attiecīgo valsti, ja tā nav transponējusi direktīvu noteiktajā termiņā valsts tiesībās vai arī ja tā ir veikusi nepareizu transpozīciju (spriedums, 2019. gada 13. februāris, *Human Operator*, C-434/17, EU:C:2019:112, 38. punkts).

45 Šajā gadījumā ir jānorāda, kā tas būtībā izriet no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, ka 2016. gada 17. jūnija likums, ar kuru Beļģijas tiesībās ir transponēta Direktīva 2014/24, stājās spēkā tikai 2017. gada 30. jūnijā, proti, datumā, kas ir vēlāks par šīs direktīvas transponēšanas termiņa beigu datumu – 2016. gada 18. aprīli. Līdz ar to jautājums par minētās direktīvas 57. panta 6. punkta tiešo iedarbību ir atbilstošs.

46 Tiesa ir precizējusi, ka Savienības tiesību norma ir, pirmkārt, beznosacījuma, ja tajā ir noteikts pienākums, kas nav nedz saistīts ar kādu nosacījumu, nedz arī tā izpildes vai seku ziņā pakārtots kādam Savienības iestāžu vai dalībvalstu aktam, un, otrkārt, ir pietiekami precīza, lai uz to varētu atsaukties privātpersona un tiesa to piemērotu, ja tajā nepārprotami ir noteikts pienākums (spriedums, 2010. gada 1. jūlijs, *Gassmayr*, C-194/08, EU:C:2010:386, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

47 Tiesa turklāt ir nospriedusi – pat ja direktīva atstāj dalībvalstīm zināmu rīcības brīvību, pieņemot tās īstenošanas kārtību, šīs direktīvas norma var tikt uzskatīta par tādu, kurai ir beznosacījuma un precīzs raksturs, ja ar to dalībvalstīm nepārprotami ir noteikts pienākums sasniegt precīzu rezultātu un nav paredzēts neviens nosacījums attiecībā uz tajā paredzētā noteikuma piemērošanu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2004. gada 5. oktobris, *Pfeiffer* u.c., no C-397/01 līdz C-403/01, EU:C:2004:584, 104. un 105. punkts, kā arī 2010. gada 14. oktobris, *Fuß*, C-243/09, EU:C:2010:609, 57. un 58. punkts).

48 Šajā gadījumā ir jāuzskata – paredzot, ka ikviens ekonomikas dalībnieks var iesniegt pierādījumus, ka tā veiktie pasākumi ir pietiekami, lai pierādītu savu uzticamību, lai gan pastāv izslēgšanas iemesls, kas uz to attiecas, Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punktā ekonomikas dalībniekam ir piešķirtas tiesības, kuras, pirmkārt, ir formulētas nepārprotami, un, otrkārt, dalībvalstīm ir noteikts pienākums sasniegt šo rezultātu, kas, lai gan materiāltiesiskie un procesuālie piemērošanas nosacījumi ir jāpieņem dalībvalstīm saskaņā ar šīs direktīvas 57. panta 7. punktu, nav atkarīgs no transponēšanas valsts tiesībās, lai uz to varētu atsaukties attiecīgais ekonomikas dalībnieks un tas varētu tikt piemērots šim dalībniekam par labu.

49 Proti, neatkarīgi no konkrētas Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punkta piemērošanas kārtības šajā tiesību normā pietiekami precīzi un bez nosacījumiem šī sprieduma 46. punktā minētās judikatūras izpratnē ir paredzēts, ka attiecīgais ekonomikas dalībnieks nevar tikt izslēgts no līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras, ja tas, līgumslēdzējas iestādes ieskatā, var pierādīt, ka korekcijas pasākumi atjauno uzticēšanos tam, neraugoties uz to attiecināma izslēgšanas iemesla esamību. Līdz ar to šīs direktīvas 57. panta 6. punktā par labu šim ekonomikas dalībniekam ir paredzēta minimālā aizsardzība neatkarīgi no dalībvalstīm piešķirtās rīcības brīvības, nosakot šīs tiesību normas procesuālos nosacījumus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1994. gada 14. jūlijs, *Faccini Dori*, C-91/92, EU:C:1994:292, 17. punkts, kā arī 2004. gada 5. oktobris, *Pfeiffer* u.c., no C-397/01 līdz C-403/01, EU:C:2004:584, 105. punkts). Tas tā ir vēl jo vairāk tādēļ, kā secinājumu 102. punktā būtībā ir norādījis ģenerāladvokāts, ka minētās direktīvas 57. panta 6. punktā ir noteikti ekonomikas dalībniekam piešķirto korekcijas pasākumu un tiesību sistēmas pamatelementi, norādot pierādāmos minimālos elementus, kā arī novērtēšanas kritērijus, kas ir jāievēro.

50 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2014/24 57. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir tieša iedarbība.

Par tiesāšanās izdevumiem

51 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK, kas grozīta ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2015/2170 (2015. gada 24. novembris), 57. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda prakse, saskaņā ar kuru ekonomikas dalībniekam, iesniedzot dalības pieteikumu vai piedāvājumu, ir pienākums spontāni iesniegt pierādījumus par korekcijas pasākumiem, kas veikti, lai pierādītu tā uzticamību, lai gan attiecībā uz to pastāv fakultatīvs izslēgšanas iemesls, kurš paredzēts šīs direktīvas, kas grozīta ar Deleģēto regulu 2015/2170, 57. panta 4. punktā, ja šāds pienākums neizriet ne no piemērojamā valsts tiesiskā regulējuma, ne no iepirkuma procedūras dokumentiem. Savukārt minētās direktīvas, kas grozīta ar Deleģēto regulu 2015/2170, 57. panta 6. punkts pieļauj šādu pienākumu, ja piemērojamā valsts tiesiskajā regulējumā tas ir skaidri, precīzi un nepārprotami paredzēts un ja tas attiecīgajam ekonomikas dalībniekam ir darīts zināms, izmantojot iepirkuma procedūras dokumentus.**

2) **Direktīvas 2014/24, kas grozīta ar Deleģēto regulu 2015/2170, 57. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir tieša iedarbība.**

[Paraksti]